

TEISKEELSETE NIMEDE HÄÄLDAMISE JUHISEID

Eestikeelses tekstis kasutatakse küllalt sageli võõrkeelseid nimesid, mille puhul mitmete tähtede ja täheühendite hääldus asjaomases keeles on eesti kirjaviisi seisukohalt erinev. Et osata neid ligilähedaselt algkeelepäraselt hääldada, on vajalik sellekohaste teadmiste miinimum, mida püüavad anda siinsed hääldusjuhised.

Järgnevad hääldusvasted ei ole ammendavad. Võõrkeele hääldusreegleid ei saa mehaaniliselt rakendada eestikeelses kõnes või tekstis ettetulevate vastava keele nimede hääldamisel. Arvestada tuleb eesti keele häälduse ja grammatika võimalusi ning väljakujunenud traditsioone. Nii hääldab eestlane sageli pikalt rõhulise lahtise (vokaaliga lõppeva) silbi vokaali või rõhulise lõppsilbi konsonanti, seda ka siis, kui need vastavas keeles häälduvad lühemalt: Loti [*lotii*], Toboso [*tovooso*], Doumic [*dumikk*]. Traditsiooniks on ka käänata inglise *r*-lõpulisid nimesid ja prantsuse nasaalvokaalidega lõppevaid nimesid kui konsonantlõpulisid, seega on näiteks nime Cooper hääldus antud kujul [*kuupe(r)*], sest osastavas käändes on nimi Cooperit, mitte Cooper't, kui aluseks võtta häälduskuju [*kuupe*]. Niisamuti käändub Avignon [*avinjoo(n)*] – Avignoni, mitte Avignon'.

Ligikaudne eesti hääldusvaste on nurksulgudes. Vaid üksikjuhtudel viidatakse häälikutele, mida eesti häälikusüsteemis ei esine (näiteks inglise *th*). Kui üks täht või täheühend võib häälduda erinevalt, antakse mitu hääldusvastet koos täpsustustega või lisatakse vahele sidesõna *või*. Häälikut, mis jääb kahe eesti hääliku vahele, tähistatakse kahe vastega, mille vahemärk on ~ (tilde), nt [*e*] ~ [*ä*] märgib *e* ja *ä* vahepealset häälikut. Sellisel juhul võib lihtsustatud eesti häälduses kasutada emba-kumba häälikut.

Kreeka ja vene keele puhul antakse eesti tekstis kasutatavad ümberkirjutusviisid.

Rohkemate keelte hääldus- ja ümberkirjutusjuhiseid pakub Peeter Pälli raamat „Maailma kohanimed“ (Tallinn, 1999).

ALBAANIA

Rõhk on enamasti eelviimasel, vahel viimasel silbil.

c	[ts]	sh	[š]
ç	[tš]	th	<i>helitu hammashäälik (vt inglise th)</i>
dh	<i>heliline hammashäälik (vt inglise th)</i>	x	[dz]
ë	[e] ~ [ö]	xh	[dž]
gj	[dʲ]	y	[ü]
ll	[l] (<i>nagu vene л</i>)	zh	[ž]
q	[tʲ]		

ARAABIA

Araabia nimesid kirjutatakse latinisatsioonis, mille on heaks kiitnud ÜRO III kohanimekonverents (1977). Täpset latinisatsiooni kasutatakse enamasti vaid idapoolsete araabia riikide kohanimedel puhul; Alžeeria, Maroko, Mauritaania ja Tuneesia kohanimesid kirjutatakse valdavalt prantsuspärasel transkriptsioonis (nende hääldusjuhiseid vt prantsuse keele alt). Araabia isikunimesid transkribeeritakse üldiselt sel kujul, nagu nad ladinatähelises maailmas kõige rohkem levinud on. Järgnevad hääldusvasted käivad täpse latinisatsiooni kohta.

Rõhk võib araabia nimedes esineda üksnes kolmel viimasel silbil. Rõhk langeb lõpust arvates esimesele pika vokaali või diftongiga silbile, v.a viimane silp, mis lõpeb üksnes vokaaliga. Kui pikki vokaale pole, on rõhk eelviimasel silbil, kui see on kinnine, st lõpeb konsonandiga. Ülejäädud juhtudel on rõhk lõpust arvates kolmandal silbil. Kriips (◌̣) tähe peal näitab vokaali pikkust, sedii (◌̣) tähe all konsonandi emfaatilist hääldust (see muudab ka naaberhäälikute hääldust, nt Našir [*naassōr*]).

ā	[aa]	q	[k]
dh	<i>heliline hammashäälik (vt inglise th)</i>	sh	[š]
gh	[g]	th	<i>helitu hammashäälik (vt inglise th)</i>
h	<i>ei hääldu vokaali järel sõna lõpus, v.a üksikutes sõnades ja nimedes, nt Allāh</i>	ū	[uu]
ḥ	[h]	w	põgus [u]
ī	[ii]	y	[j]
j	[dž]	’	<i>kõrisulg</i>
kh	[h(h)]	◌̣	<i>heliline ahtushäälik, mille võib hääldamata jätta</i>

HIINA

Hiina nimesid kirjutatakse hiinlaste omaladina (*pinyin*’i) abil, mis on Eestis tuntud 1960. aastate algusest, üle maailma levis see kirjutusviis 1970. aastate keskel.

Hiina on toonikeel ja rõhk jaotub kõikidele silpidele ühtlaselt. Euroopa tavas on rõhutada viimast silpi. Toone tähistavaid diakriitilisi märke, s.o graavist (◌̄), akuuti (◌̆), tsirkumfleksi (◌̇) ja haaki (◌̈) muukeelsetes tekstides tavaliselt ei kasutata.

ao	[au]	p	[ph]
b	[p]	q	[tʰsh]
c	[tsh]	qu	[tʰshü]
ch	[tʃh]	r	[ž]
d	[t]	sh	[š]
e	[ō], v.a ühendeis ei ja ie	t	[th]
g	[k], v.a ühendis ng	wu	[u]
i	[j] vokaali ees, [ō] c, ch, sh, z, zh järel	x	[sʰ] ~ [šʰ]
ian	[jen]	xu	[sʰü] ~ [šʰü]
j	[tʰs]	y	[j]
ju	[tʰsü]	yu	[jü] ~ [jü]
k	[kh]	z	[ts]
ong	[ung]	zh	[tš]

HISPAANIA

Rõhk on vokaaliga, *n*-i ja *s*-iga lõppevates sõnades eelviimasel silbil, muudes sõnades viimasel silbil. Erandlikku rõhku märgitakse akuudiga (´).

b	[v] üldjuhul, [b] sõna alguses, <i>m-i ja n-i järel</i>	ñ	[nj]
c	[k] üldjuhul, [ss] (täpsemalt helitu hammashäälik nagu inglise th) e ja i ees	qu	[k]
ch	[tʃ]	s	[z] helilise konsonandi ees
d	[d] sõna alguses, <i>l-i ja n-i järel</i> , <i>muudel juhtudel hääldub nõrgalt</i>	v	[v] üldjuhul, [b] sõna alguses, <i>m-i ja n-i järel</i>
g	[g] üldjuhul, [h(h)] e ja i ees	x	[s] konsonandi ees; [ks] vokaalide vahel ja sõna lõpus; [h(h)] sõna alguses a, o ja u ees; [ʃ] Ladina-Ameerikas sageli
gu	[g] e ja i ees	y	[j] üldjuhul, [j] vokaali ees
gü	[gu] e ja i ees	z	[ss] (täpsemalt helitu hammashäälik nagu inglise th)
h	jääb hääldamata		
j	[h(h)]		
ll	[lj] tavaliselt, [j] eriti Ladina-Ameerikas		

HOLLANDI

Rõhk on liikuv, kõige sagedamini esimesel silbil. Kahekordse tähega vokaale (*aa*, *oo* jne) hääldatakse pikalt. Niisamuti hääldatakse pikalt rõhulise lahtise silbi ühekordselt kirjutatud vokaale.

ae	[aa]	oe	[u(u)]
c	[k] üldjuhul, [s] e, i ja y-i ees	s	[z] vokaalide vahel
ch	[h(h)]	sch	[ʃh] üldjuhul, [s] sõna lõpus
ck	[k]	u	[ü(ü)] ~ [ö(ö)]
eu	[öü]	ui, uij	[öü]
ey	[äi]	uy	[öü]
g	[h(h)], v.a ühendis ng	v	[f]
ie	[ii]	w	[v]
ij	[ei]	y	[ei] või [ii]

INGLISE

Rõhk on nimedel enamasti esimesel silbil (v.a eesosised *Mac, O', Fitz*). Järgnevad hääldusvasted ei kajasta paljusid erandjuhtumeid. Lahtine silp on kirjapildis vokaaliga lõppev silp, kinnine silp lõpeb konsonandiga. Kui ei ole asjakohast täpsustust, kehtivad vokaalide hääldamise juhised rõhulise silbi kohta. Rõhuta silpide üksikvokaale hääldatakse sageli redutseeritult ehk ebamääraselt (vastab umbes eesti õ-le, kui jätta huuled ümardamata), neid võib aga hääldada ka kirjapildi kohaselt: Richmond [*ritšmond*].

a	[eɪ] [ä]	(lahtises silbis:) Bakon [<i>beik(o)n</i>], Shakespeare [<i>šeikspiir</i>], Wales [<i>ueilz</i>] (kinnises silbis:) Ashley [<i>äšli</i>], Jack [<i>džäkk</i>], Caxton [<i>käkst(o)n</i>]
ai	[eɪ]	Twain [<i>tuein</i>], Plainview [<i>pleinvjuu</i>]
al	[ool]	(konsonandi ees:) Wall Street [<i>uool striit</i>], Baltimore [<i>bootimoo(r)</i>]
ar	[aa(r)]	(konsonandi ees:) Hyde Park [<i>haid paa(r)k</i>], Darnley [<i>daa(r)nli</i>]
as	[aas]	(konsonandi ees:) Castle [<i>kaasl</i>], Vast [<i>vaast</i>]
au, aw	[oo]	Haughton [<i>hoot(o)n</i>], Shaw [<i>šoo</i>]
ay	[eɪ] [i]	(üldjuhul:) Taylor [<i>teilo(r)</i>] (sõna lõpus:) Murray [<i>mari</i>], Lindsay [<i>lindzi</i>]
c	[k] [s(s)]	(üldjuhul:) Piccadilly [<i>pikadili</i>], Collins [<i>kolinz</i>], Scott [<i>skott</i>], Crane [<i>krein</i>] (e, i ja y-i ees:) Spencer [<i>spensse(r)</i>], Cicely [<i>siss(e)li</i>], Cynthia [<i>sinthia</i>]
ch	[tʃ] [h(h)]	Chichester [<i>tšitšeste(r)</i>], Chadwick [<i>tšäduik</i>], Manchester [<i>mäntšeste(r)</i>] (erandlikult šoti nimedes:) Loch Ness [<i>lohh ness</i>]
ck	[k]	Dickens [<i>dikenz</i>], Garrick [<i>gärik</i>], Buckingham [<i>bakingäm</i>]
e	[iɪ] [e]	(lahtises silbis:) Eden [<i>iid(e)n</i>], Stevenson [<i>stiivens(o)n</i>], Pete [<i>piit</i>] (kinnises silbis:) Chelmsford [<i>tšelmsfo(r)d</i>], Webster [<i>uebeste(r)</i>], Kent [<i>kent</i>]
ei hääldu		(sõna lõpus:) Reeve [<i>riiv</i>], Stone [<i>stoun</i>], Hawke [<i>hook</i>]
ea	[iɪ] [e]	(üldjuhul:) Keats [<i>kiits</i>], Reade [<i>riid</i>], East End [<i>iist end</i>], Lear [<i>liir</i>] (erandlikult, sh rõhuta silbis:) Leadenhall [<i>l'ed(e)nhool</i>], Wanstead [<i>uonsted</i>]
ear	[öö(r)]	(konsonandi ees:) Hearst [<i>höö(r)st</i>], Searle [<i>söö(r)l</i>]
ee	[iɪ]	Leeds [<i>liidz</i>], Beecher [<i>biitše(r)</i>], Aberdeen [<i>äbe(r)diin</i>]
er	[öö(r)] [aa(r)]	(konsonandi ees:) Percy [<i>pöö(r)ssi</i>], Bermondsey [<i>böö(r)mondzi</i>] (erandlikult:) Berkeley [<i>baa(r)kli</i>], Derby [<i>daa(r)bi</i>]
eu, ew	[juu]	Eugene [<i>juudžiin</i>], Newton [<i>njuut(o)n</i>], Newcastle [<i>njuukaasl</i>]
ey	[eɪ] [i]	(üldjuhul:) Grey [<i>grei</i>], Heywood [<i>heivud</i>] (sõna lõpus:) Burney [<i>böö(r)ni</i>], Shirley [<i>söö(r)li</i>]
g	[g] [dʒ]	(üldjuhul:) Gatwick [<i>gätuik</i>], Glasgow [<i>gläsgou</i>] (e ja i ees hrl:) George [<i>džoo(r)dž</i>], Reginald [<i>redžinald</i>], ent: Gissing [<i>gissing</i>]
gh	ei hääldu	Doughty [<i>dauti</i>], Castlereigh [<i>kaasltreɪ</i>], Peterborough [<i>piite(r)boro</i>]
gu	[g]	(vokaali ees:) Guilford [<i>gilfo(r)d</i>], Guardian [<i>gaa(r)dian</i>]
h	ei hääldu	(sõna lõpus ja konsonandi ees:) Utah [<i>juuta</i>], John [<i>džonn</i>]
i	[aɪ] [i]	(hrl lahtises silbis:) Fife [<i>fäif</i>], Sideling Hill [<i>saidling hill</i>], ent: Livingstone [<i>livingst(o)n</i>] (hrl kinnises silbis:) Pitt [<i>pitt</i>], Little [<i>lit</i>], ent: Wildwood [<i>uaildvud</i>]
ie	[iɪ] [i]	(üldjuhul:) Fielding [<i>fiilding</i>], South Shields [<i>sauth šiildz</i>] (sõna lõpus:) Wilkie [<i>uilki</i>], Annie [<i>änni</i>]
ir	[öö(r)]	(konsonandi ees:) Birmingham [<i>böö(r)mingäm</i>], Circleville [<i>söö(r)klvill</i>]
j	[dʒ]	Jack [<i>džäkk</i>], Jersey [<i>džöö(r)zi</i>], Major [<i>meidžo(r)</i>]
kn	[n]	(sõna alguses:) Knightsbridge [<i>naitsbridž</i>], Knox [<i>noks</i>]
o	[ou] [o]	(lahtises silbis:) Jones [<i>džounz</i>], Hone [<i>houn</i>], Tony [<i>touni</i>] (kinnises silbis:) Nottingham [<i>notingäm</i>], Boston [<i>bost(o)n</i>]
oe	[ou]	Monroe [<i>monrou</i>], Defoe [<i>difou</i>]
old	[ould]	Goldsmith [<i>gouldsmith</i>], Soldier Mountain [<i>souldže(r) maunt(i)n</i>]
olt	[oult]	Colt [<i>koult</i>], Bolton [<i>boult(o)n</i>]
oo	[uu] või [u]	Cooper [<i>kaupe(r)</i>], Hoover [<i>huuve(r)</i>], Woolsey [<i>vulzi</i>], Cook [<i>kukk</i>], Hooke [<i>hukk</i>]
or	[oo(r)]	(konsonandi ees:) Forster [<i>foo(r)ste(r)</i>], Forsyte [<i>foo(r)sait</i>], Portsmouth [<i>poor(r)tsmõth</i>]

ou, ow	[au] või [ou]	Browning [brauning], Housman [hausman], Stowe [stou], Snowdon [snoud(o)n]
ov	[av]	(lahtises silbis:) Lovelace [lavleiss], Coverdale [kave(r)deil]
ph	[f]	Philadelphia [filad`elfia], Phoenix [fiiniks]
qu	[ku]	Queensland [kuiinzländ], Quincey [kuinssi]
s	[z]	(vokaalide vahel ja l-i, m-i, n-i järel:) Joseph [džouzeʃ], Wales [ueilz], Burns [böö(r)nz]
sc	[sk]	(üldjuhul:) Scone [skoun], Scotch [skotš]
	[s]	(e, i ja y-i ees:) Scilly [sili]
sch	[sk]	Schofield [skoufiild], Schoolcraft [skuulkraaft], Schroon Lake [skruun leik]
sh	[š]	Shelley [šeli], Rush [rašš], Ashton [äšt(o)n]
th		(helitu või heliline hammashäälik, mille hääldamisel keele tipp puudutab kergelt ülalambaid, võimaldades siiski õhuvoolu läbitungi; kuuldeliselt meenutab eesti f-i või v-d, siinsetes hääldusjuhistes märgitud th või dh-ga:) Thackeray [thakeri], Smith [smith], Galsworthy [goolzuöö(r)dhi]
	[t]	(erandlikult:) Thames [temz], Thomas [tomas], Anthony [äntoni]
u	[juu]	(lahtises silbis hrl:) Tudor [tjuudo(r)], Hume [hjuum]
	[uu]	(r-i ja j-i järel:) Rupert [ruupe(r)t], Jukes [džuuks], Julia [džuulia]
	[a]	(kinnises silbis hrl:) Munster [manste(r)], Hull [hall], Sunderland [sande(r)länd]
	[u]	(b, f-i või p järel ja l-i või sh ees:) Fulham [fulam], Bushey [buši]
ue	[(j)uu]	Bluebeard [bluuböö(r)d]
ur	[öö(r)]	(konsonandi ees:) Churchill [tšöö(r)tšill], Hurlingham [höö(r)lingäm]
w	[u]	(silpi mittemoodustav põgus häälik:) Winton [uint(o)n], Hemingway [heminguei]
wa	[uo]	(kinnises silbis:) Watt [uott], Wast [uost]
wh	[u]	Whateley [ueitli], Whistler [uisle(r)]
wo	[vu]	(kinnises silbis:) Wolf [vulf], Wolverhampton [vulve(r)hämpt(o)n]
wor	[uöö(r)]	(konsonandi ees:) Wordsworth [uöö(r)dzuöö(r)th], Workington [uöö(r)kingt(o)n]
wr	[r]	Wrexham [reksam], Cartwright [kaa(r)trait], Wrekin [riikin]
x	[ks]	Oxford [oksfo(r)d], Wraxall [r`äksool], Huxley [haksli]
y	[ai]	(hrl lahtises silbis:) Byron [bair(o)n], Clyde [klaid]
	[i]	(hrl kinnises silbis:) Sydney [sidni], Wyndham [uindäm]
	[j]	(sõna algul vokaali ees:) Yorkshire [joo(r)kšir], Yellowstone [jelouston]

Märkus. Kahekordne konsonant vokaalide vahel hääldub lühikesena. Inglise keelest laenatud võõrsõnade kuju silmas pidades (šilling, tennis, barrel) võib aga neid ühendeid hääldada ka kirjapildilähedaselt, s.o pikalt.

ISLANDI

Rõhk on esimesel silbil. Rõhulise silbi vokaal on pikk, kui talle ei järgne konsonanti või järgneb ainult üks konsonant. Vähenõudlikus tekstis võib asendada ðð Dh dh-ga ning þþ Th th-ga.

á	[au]	ll	[tl]
æ	[ai]	nn	[tn]
au	[öi]	ó	[ou]
ð	heliline hammashäälik (vt inglise th)	rn	[(r)tn]
é	[jee]	tt	[ht]
f	[f] sõna algul, [v] vokaalide vahel	þ	helitu hammashäälik (vt inglise th)
fl	[pl] sõna sees	u	[ü]
fím	[pm] sõna sees	ú	[uu]
í	[ii]	x	[hs] sõna sees
		y	[i]

ITAALIA

Rõhk on enamasti eelviimasel silbil. Viimase silbi rõhku märgib graavis (˘) vokaalitähe peal. Rõhulise lahtise silbi vokaal hääldub pikalt.

c, cc	[k] üldjuhul, [tʃ] e ja i ees	gn	[nj]
ch, cch	[k]	i	[j] vokaali ees
ci, cci	[tʃ] vokaali ees	qu	[ku]
g, gg	[g(g)] üldjuhul, [dʒ] e ja i ees	sc	[sk] üldjuhul, [ʃ] e ja i ees
gh	[g]	sch	[sk]
gi, ggi	[dʒ] vokaali ees	sci	[ʃ] vokaali ees
gli	[lj] vokaali ees	z, zz	[ts] või [dz]

JAAPANI

Jaapani nimesid kirjutatakse ladina kirja ümber nn täiendatud Hepburni transkriptsioonis, mis on maailmas, sh Jaapanis endas, kõige enam levinud.

Rõhk avaldub nõrgalt, sobivaim on rõhutada esimest silpi. Kriips (˘) tähe peal näitab vokaali pikkust.

ch	[tʰ] ~ [tʃ]	w	[u]
j	[dʰ] ~ [dʒ]	y	[j]
sh	[sʰ] ~ [ʃ]	z	[dz]

KREEKA

Kreeka nimede kirjutamiseks eesti tekstis on kasutusel kaks tabelit. Vana-Kreeka isiku- ja kohanimede edasiandmiseks sobib traditsiooniline **kreeka-ladina transkriptsioon**, mis vastab 1976. a. „Õigekeelsussõnaraamatus“ esitatud teisele süsteemile.

A α	= a	Τάνταλος = Tantalos
αι	= a	(kohanime lõpus:) Πλαταιαί = Plataia
αυ	= au	Παυσανίας = Pausanias
B β	= b	Κέρβερος = Kerberos
Γ γ	= g	Γοργώ = Gorgo
γγ	= ng	Ἀγγίτες = Angites
γκ	= nk	Ἄγκυρα = Ankyra
γξ	= nx	Σφίγξ = Sphinx
γχ	= nch	Ἀγχίσεες = Anchises
Δ δ	= d	Διομήδης = Diomedes
E ε	= e	Μενέλαος = Menelaos
ευ	= eu	Εὐρυσθεύς = Eurystheus
Z ζ	= z	Ζεὺς = Zeus
H η	= e	Μεσσήνη = Messene
Θ θ	= th	Προμηθεύς = Prometheus
I ι	= i	Μιλτιάδης = Miltiades
K κ	= k	Κίρκη = Kirke
Λ λ	= l	Καλλιόπη = Kalliope
M μ	= m	Μελπομένη = Melpomene

N	v	= n	Ἀντιγόνη = Antigone
Ξ	ξ	= x	Ξέρξης = Xerxes
O	ο	= o	Διόνυσος = Dionysos
	οι	= i	(<i>kohanime lõpus:</i>) Φίλιπποι = Philippi
	ου	= u	Λυκούργος = Lykurgos
Π	π	= p	Πηνελόπη = Penelope
P	ρ	= r	Ἀρίσταρχος = Aristarchos
	ῥ	= rh	Ῥέα = Rhea, Πύρρος = Pyrrhos
Σ	σς	= s	Δημοσθένης = Demosthenes
T	τ	= t	Φιλοκτήτης = Philoktetes
Y	υ	= y	Κύρος = Kyros
Φ	φ	= ph	Βουκεφάλας = Bukerphalas
X	χ	= ch	Χρυσίππος = Chrysippos, Αρχίλοχος = Archilochos
Ψ	ψ	= ps	Καλυψώ = Kalypso
Ω	ω	= o	Κολοφών = Kolorphon
	'	= h	(<i>spiritus asper, vokaali ees:</i>) Ὅμηρος = Homeros, Ἴππόλυτος = Hippolytos
	'		(<i>spiritus lenis, jääb märkimata:</i>) Ἐφεσος = Ephesos, Οἰδίπους = Oidipus
	'		(<i>„ebaruhtaid“ diftonge märgitakse üksikvokaaliga, st iota subscriptum ja iota adscriptum jäävad märkimata:</i>) Ἡρόδης = Herodes, Ἅιδης = Hades

Uuskreeka isiku- ja kohanimedele transkribeerimiseks tuleb kasutada **kreeka omaladinat**, mille on heaks kiitnud ÜRO V kohanimekonverents (1987), Eestis Emakeele Seltsi keeleteoimkond (1996).

Kui täheühendid *av*, *ev*, *ηv* on rõhulised ja rõhumärk transkribeeritakse, pannakse see ladina tähestikus täishääliku kohale (st *áv, áf, év, éf, ív, íf*). Et paremini eristada teineteisest kaht kreeka tabelit, on soovitatav rõhumärk alati transkribeerida.

A	α	= a	Ἀλεξανδρούπολη = Alexandrópoli
	αυ	= av ¹	Αυλές = Avlés
		= af ²	Ναύπλιο = Náflpio
B	β	= v	Βόλος = Vólos
Γ	γ	= g	Γρεβενά = Grevená
	γγ	= ng	Ἀρχάγγελος = Archángelos
	γξ	= nx	Σφιγξ = Sfinx
	γχ	= nch	Νέα Ἀγχιάλος = Néa Anchíalos
Δ	δ	= d	Διδυμότειχο = Didymóteicho
E	ε	= e	Ελευθερές = Eleftherés
	ευ	= ev ¹	Εύβοια = Évnoia
		= ef ²	Ευκαρπία = Efkarpiá
Z	ζ	= z	Κοζάνη = Kozáni
H	η	= i	Ηράκλειο = Irákleio
	ηυ	= iv ¹	
		= if ²	
Θ	θ	= th	Θεσσαλονίκη = Thessaloníki
I	ι	= i	Φίλιπποι = Filippi
K	κ	= k	Κιλκίς = Kilkís
Λ	λ	= l	Πέλλα = Pélla
M	μ	= m	Μικρομηλιά = Mikromiliá
	μπ	= b	(<i>sõna alguses või lõpus:</i>) Μπόρσιο = Bórsio
		= mp	(<i>sõna keskel:</i>) Καμπιά = Kampiá
N	ν	= n	Ιωάννινα = Ioánnina
Ξ	ξ	= x	Ξάνθη = Xánthi
O	ο	= o	Κόρινθος = Kórinthos
	ου	= ou	Κούνδουρος = Koundourous

Π π	= p	Παρμπαραιά = Parmpariá
Ρ ρ	= r	Κέρκυρα = Kérkyra
Σ σ ς	= s	Σέρρες = Sérres
Τ τ	= t	Τριπόταμα = Tripótama
Υ υ	= y	Κύθηρα = Kýthira
Φ φ	= f	Φιλαδέλφει = Filadélfí
Χ χ	= ch	Χίος = Chíos
Ψ ψ	= ps	Ψαθόπυργος = Psathópyrgos
Ω ω	= o	Φλώρινα = Flórina

¹ Kaashäälikute β, γ, δ, ζ, λ, μ, ν ja kõigi täishäälikute ees.

² Kaashäälikute θ, κ, ξ, π, σ, τ, φ, χ, ψ ees ja sõna lõpus.

Uuskreeka nimede hääldus:

Rõhk on silbil, mida märgitakse akuudiga (´).

ai	[e]	oi	[i]
aĩ	[aĩ]	oĩ	[oĩ]
ch	[h(h)]	ou	[u]
ei	[i]	s	[s] üldjuhul, [z] helilise konsonandi ees
eĩ	[eĩ]	th	helitu hammashäälük (vt inglise th)
g	[g] üldjuhul, [j] e ja i ees	x	[ks]
gk	[ng] üldjuhul, [g] sõna alguses	y	[i]
mp	[mb]	yi	[i]
nt	[nd] üldjuhul, [d] sõna alguses		

LADINA

Rõhk on enamasti eelviimasel silbil. Kui eelviimane silp on lühivokaaliga, asetseb rõhk lõpust arvates kolmandal silbil; lõpud *-ius*, *-ia* ja *-io* on alati rõhuta.

ae	[ä(ä)]	qu	[kv]
c	[k] üldjuhul, [ts] e, i, y, ae, oe ees	sua	[sva]
ch	[h(h)]	sue	[sve]
i	[j] sõna alguses vokaali ees	ti	[tsi] vokaali ees
oe	[ö(ö)]	x	[ks]
ph	[f]	y	[ü(ü)]
		z	[dz]

Märkus. Klassikalises ladina keeles hääldub *c* alati [k]-na ning ka *ae*, *oe*, *ti* hääldatakse täht-tähelt.

LEEDU

Rõhk on liikuv.

ą	[a(a)(n)]	i	[j] konsonandi ja vokaali vahel
c	[ts]	ĩ	[i(i)]
č	[tš]	s	[ss] vokaalide vahel
e	[ä(ä)]	ū	[uu]
é	[ee]	ų	[uu]
ę	[ä(ä)(n)]	y	[ii]

LÄTI

Rõhk on alati esimesel silbil, ka siis, kui järgsilpides on pikki vokaale. Kriips tähe peal (◌̄) näitab vokaali pikkust, koma tähe all või peal konsonandi palataliseeritust.

c	[ts]	ķ	[tʃ]
č	[tʃ]	ļ	[lʲ]
e	[e] üldjuhul; [ä] kui järgmises silbis on või on olnud a, ā, e [ä], ē [ää], o [uo], u, ū, ai või au ning kui järgmine silp ei alga č, dž, ģ, j-i, ķ, l-i, ņ-i, š või ž-ga	ņ	[nʲ]
ģ	[dʲ] (suurtäht: Ģ)	o	[uo] omasõnades, [o] või [oo] murdelist päritolu või mugane- mata nimedes
		s	[ss] vokaalide vahel
		v	[u] sama silbi vokaali järel

NORRA

Rõhk on tavaliselt esimesel silbil. Rõhulise silbi vokaal on pikk, kui talle ei järgne konsonanti või järgneb ainult üks konsonant.

å, aa	[oo]	k	[k] üldjuhul,
æ	[e] üldjuhul, [ä(ä)] r-i ees	ki, kj	[tʃ] ~ [sh] æ, e, i, ø, y-i ees
au	[äü] ~ [öü]	o	[u(u)] või [o]
d	ei hääldu l-i, n-i ja r-i järel	ø	[ø(ö)]
eg	[äi]	øy	[øi]
g	[g] üldjuhul, [j] æ, e, i, ø, y-i ees sõna alguses	s	[ss] vokaalide vahel
gi, gj	[j] vokaali ees	sj	[ʃ]
gn	[in] silbi lõpus æ, e, i, ø, y-i järel, [ngn] muude vokaalide järel	sk	[sk] üldjuhul, [ʃ] æ, e, i, ø, y-i ees
hj	[j]	skj	[ʃ] vokaali ees
hv	[v]	tj	[tʃ]
ie	[ii]	u	[ü(ü)]
		y	[j(ü)(ü)]

POOLA

Rõhk on tavaliselt eelviimasel silbil. Akuut (ˊ) konsonantitähel peal märgib palatalisatsiooni, pöördseidii (.) vokaalitähel all nasalisatsiooni.

ą	[o(n)] üldjuhul, [om] b ja p ees	s	[ss] vokaalide vahel
c	[ts]	ś	[sʲ]
ć	[tʃ]	sz	[ʃ]
ch	[h(h)]	szcz	[ʃtʃ]
cz	[tʃ]	ó	[u]
ę	[e(n)] üldjuhul, [em] b ja p ees	w	[v] üldjuhul, [j] sõna lõpus ja helitute konsonantide naabruses
i	[i] vokaali ees	wsk	[sk]
ł	[l] ~ [u] (nagu vene л)	y	[ø]
ń	[nʲ]	ź	[zʲ]
rz	[ʒ] üldjuhul, [ʃ] k, p, t järel ja sõna lõpus	ż	[ʒ]

PORTUGALI

Rõhk on vokaaliga ja *s*-iga lõppevates sõnades harilikult eelviimasel silbil, muudel juhtudel viimasel silbil. Erandlikku rõhku märgitakse akuudiga (´). Nasaalvokaale märgib sulgudesse pandud *n* vokaali järel.

ã	[a(n)]	j	[ž]
ãe	[o(n)]	lh	[lj]
ães	[ai(n)š]	nh	[nj]
b	[v] vokaalide vahel	o	[o] üldjuhul, [u] rõhuta silbis
c	[k] üldjuhul, [ss] e ja i ees	õ	[o(n)]
ç	[ss]	ões	[oi(n)š]
ch	[š]	ou	[oo]
e	[e] üldjuhul, [i] rõhuta silbis	qu	[k] e ja i ees
ê	[ee]	s	[s] üldjuhul, [z] vokaalide vahel,
em, en	[ei(n)] sõna lõpus		[š] sõna lõpus ja k, p, t ees
g	[g] üldjuhul, [ž] e ja i ees	x	[š]
gu	[g] e ja i ees	y	[i]
h	ei hääldu	z	[z] üldjuhul, [š] sõna lõpus

PRANTSUSE

Rõhk on viimasel silbil. Paljud konsonandid või konsonantühendid (*bs, d, g, ld, lt, p, rs, s, t, x* jm) jäävad sõna lõpus hääldamata: Doubs [duu], Gounod [gunoo], Dubourg [dübuur], Arnauld [arnoo], Perrault [peroo], Duchamp [düšaa(n)], Villiers [viljee], Calais [kalee], Bizet [bizee], Bordeaux [bordoo]. Kahekordne konsonant vokaalide vahel hääldeb lühikesena. Iseloomulik on vokaalide nasaalhääldus, juhul kui vokaalile järgneb kinnises silbis *n* või *m*. Nasaalhääldust märgib järgnevas juhistes sulgudesse pandud *n*.

â	[a(a)]	Châteaubriant [šatobrjaa(n)]
ai	[e(e)]	Clairvaux [klervoo], Rabelais [rablee]
aille	[ai]	Versaille [versai]
aim, ain	[ä(ä)(n)]	(kinnises silbis:) Saint-Germain [sä(n)žermää(n)]
am, an	[a(a)(n)]	(kinnises silbis:) Brambourg [bra(n)buur], Beauchamps [bošaa(n)], Chandour [ša(n)duur]
au	[o(o)]	Faure [foor], Baudelaire [bodleer]
ay	[e(e)]	Pinay [pinee]
c	[k]	(üldjuhul:) Pascal [paskall], Colombier [kolo(n)bjee], Duc [dükk]
	[s(s)]	(e, i ja y-i ees:) Marcel [marssell], Bonacieux [bonasjöö], Sacy [sassii]
ç	[ss]	Besançon [bōza(n)ssoo(n)], François [fra(n)ssuaa]
ch	[š]	Rochefoucauld [rošfukoo], Foch [fošš], Cherbourg [šerbuur]
e	[ö]	(lahtises rõhuta silbis:) Remi [römi], Lebel [löbell]
	ei hääldu	(sõna või liitsõnaosa lõpus:) Lille [lill], Belleville [belvill], Yvonne [ivonn]
é	[e(e)]	Budé [büdee], Mérieux [merimee]
è, ê	[e(e)] ~ [ä(ä)]	Grève [greev], Angoulême [a(n)guleem]
eau	[o(o)]	Boileau [buvaloo], Beaumarchais [bomaršee], Chateaubriand [šatobrjaa(n)]
ei	[ee]	Seine [seen]
eille	[ei]	Corneille [kornei]
eim, ein	[ä(ä)(n)]	(kinnises silbis:) Durkheim [dürkää(n)], Navarrein [navarää(n)]
em, en	[a(a)(n)]	(kinnises silbis:) Lemblin [la(n)blää(n)], Henri [a(n)rii], Nucingen [nüssä(n)žaa(n)]
eu	[ö(ö)]	Pasteur [pastöör], Chartreux [šartröö], Neuchâtel [nöšatell]

ey	[ee]	Beyle [beel]
g	[g]	(üldjuhul:) Gard [gaar], Bourgogne [burgonj]
	[ž]	(e, i ja y-i ees:) Bourget [buržee], Giraudoux [žiroduu]
gn	[nj]	Mignet [minjee], Avignon [avinjoo(n)], Champagne [šampanj]
gu	[g]	(vokaali ees:) Guizot [gizoo], Longueville [longvill], Faguet [fagee]
h	ei hääldu	Hugo [ügoo], Hubert [übeer], Rhône [roon]
i	[j]	(vokaali ees:) Gautier [goťjee], Tardieu [tardjöö]
ien	[jää(n)]	(kinnises silbis:) Lucien [lüsjää(n)], Amiens [amjää(n)]
im, in	[ä(ä)(n)]	(kinnises silbis:) Clarimbault [klarä(n)boo], Vincent [vä(n)ssaa(n)], Martin [martää(n)]
j	[ž]	Jacotot [žakotoo], Juliette [žüljett], Bajazet [bažazee]
ll	[j]	(i järel hrl:) Marseille [marssei], Guillaume [gijoom], Chantilly [šantijii]
ô	[o(o)]	Côte d'Or [kotdoor]
œu	[ö(ö)]	Lebœuf [lööböff]
oi	[ua(a)]	Loire [luaar], Delacroix [dölakruaa], Froissart [fruassaar], Boileau [bualoo]
oin	[uä(ä)(n)]	Poincaré [puä(n)karee], Loing [luää(n)]
ou, où	[u(u)]	Toulouse [tuluuz], Boulanger [bula(n)žee], Louise [luiiz]
oy	[ua(a)]	Leroy [löruaa]
ph	[f]	Dauphiné [dofinee], Joseph [žozeff]
q	[k]	Lecoq [lökokk], Ourcq [urk]
qu	[k]	(vokaali ees:) Quinet [kinee], Jaques [žakk]
r	ei hääldu	(sõna lõpus e järel:) Meunier [mönjee], Boulanger [bula(n)žee]
s	[z]	(vokaalide vahel:) Busigny [büzinjii], Brisemont [brizmoo(n)]
tio	[sjö]	Gratiolet [grasjolee]
u, û	[ü(ü)]	Dubarry [dübarii], Sue [süü], Voiture [vuatüür]
um, un	[ö(ö)(n)]	(kinnises silbis:) Verdun [verdöö(n)], Dunkerque [dö(n)kerk]
y	[i(i)]	(üldjuhul:) Hippolyte [ipolitt], Yves [iiv], Berry [berii]
	[j]	(vokaalide vahel:) La Fayette [la fajett], La Bruyère [la brüjeer]

ROOTSI

Rõhk on tavaliselt esimesel silbil. Rõhulise silbi vokaal on pikk, kui talle ei järgne konsonanti või järgneb ainult üks konsonant. Mõnes nimes tähistatakse ebaharilikku rõhku akudiga (´), nt Huldén.

å	[o(o)]	qu, qv	[kv]
c	[k] üldjuhul, [s(s)] e, i, ä, ö, y-i ees	rg	[r´] sõna lõpus ¹
ck	[k(k)]	sj	[š]
dj	[j]	sk	[sk] üldjuhul, [š] e, i, ä, ö, y-i ees
e	[ä(ä)] või [e(e)] r-i ees	skj	[š] vokaali ees
f	[v] sõna või silbi lõpus (perekonnanimedes)	stier, stjer	[šäär]
fv	[v] (vanas kirjaviisis)	tj	[tš]
g	[g] üldjuhul, [j] e, i, ä, ö, y-i ees sõna alguses	u	[ü(ü)] ²
h	vokaali järel märgib vokaali pikkust	ä	[e(e)]
hj	[j]	x	[ks]
k	[k] üldjuhul, [tš] e, i, ä, ö, y-i ees	y	[ü(ü)]
kj	[tš] vokaali ees	z	[s]
lj	[j]		
o	[u(u)] või [o(o)]		

¹ Lihtsustatud häälduses [rg].

² Lühikest u-d võib lihtsuse mõttes hääldada ka [u]-na, nt Lund, Uppsala.

RUMEENIA

Rõhk on konsonantlõpulistel sõnadel enamasti viimasel, vokaallõpulistel eelviimasel silbil.

ă	[ö]	gh	[g]
â	[õ]	i	[j] sõna lõpus konsonandi järel
c	[k] üldjuhul, [tʃ] e ja i ees	î	[õ]
ch	[k]	j	[ʒ]
e	[je] vokaali järel	ș	[ʃ]
ea	[ja]	ț	[ts]
g	[g] üldjuhul, [dʒ] e ja i ees		

SAKSA

Rõhk on tavaliselt esimesel silbil. Lahtise rõhulise silbi vokaal on pikk, *h* vokaali järel näitab selle pikendust. Vahel märgitakse pikka vokaali kahekordse tähega. Kahekordne konsonant vokaalide vahel hääldub lühikesena. Ligatuur *ß* = *ss*.

ä	[e(e)]	gu	[g] e, i, y-i ees
ae	[ee]	ie	[ii] üldjuhul, [je] rõhuta silbis
ai	[ae] ~ [ai]	oe	[ö(ö)]
äu	[oe] ~ [oi]	ph	[f]
ay	[ae] ~ [ai]	qu	[kv]
b	[p] sõna lõpus	s	[z] vokaalide vahel ja sõna algul vokaali ees
c	[k] üldjuhul, [ts] ä, e, i, y-i ees	sch	[ʃ]
ch	[h(h)]	sp	[ʃp] silbi algul
chr	[kr] sõna alguses	st	[ʃt] silbi algul
chs	[ks]	th	[t]
ck	[k]	tz	[ts]
d	[t] sõna lõpus	ue	[ü(ü)]
ei	[ae] ~ [ai]	v	[f]
eu	[oe] ~ [oi]	w	[v]
ey	[ae] ~ [ai]	x	[ks]
g	[k] sõna lõpus	y	[i(i)]
gh	[g]	z	[ts]
gk, gkh	[k]		

Märkus. Saksa nimede hääldamisel on Eestis välja kujunenud mõned mõõndused. Nii hääldub vokaalidevaheline kahekordne konsonant meil tavaliselt pikalt (Schiller [šiller]), sõna lõpu *g*, *b*, *d* häälduvad kirjaipildi kohaselt, *s-i* ei pruugi hääldada heliliselt jne. Diftongi [ae] võib hääldada ka ligikaudsemalt [ai] (Zweig [tsvaig]).

Baltisaksa hääldustraditsioonina hääldatakse *eu* eesti saksapärasest perekonnanimeses vahel [öi]-na, näiteks Kreuzwald [kröitsvald], Neumann [nöimann], Treumann [tröimann]. Selliseid nimesid võib hääldada ka eestipäraselt kirjaipildi järgi.

SLOVAKI

Rõhk on alati esimesel silbil, ka siis, kui järgsilpides on pikki vokaale. Rõhk võib langeda ka konsonantidevahelisele *l*-ile või *r*-ile, nt Trnava [t(õ)rnava]. Akuut (´) tähemärgi peal näitab vokaali pikkust.

ä	[e]	ň	[n]
c	[ts]	ô	[uo]
č	[tš]	ř	[r] (rõhuline)
ch	[h(h)]	s	[ss] vokaalide vahel
d'	[d'] (suurtäht: Ď)	ť	[t'] (suurtäht: Ť)
í	[i] (rõhuline)	y	[i]
ř	[r]		

SOOME

Rõhk on esimesel silbil, ka siis, kui järgsilpides on pikki vokaale. Palatalisatsiooni ei esine. Pikk rõhuline silp hääldub umbes nii nagu eesti III-välteline silp.

k	[g] vokaalide vahel või helilise konsonandi kõrval	t	[d] (vt k)
p	[b] (vt k)	y	[ü]

TAANI

Rõhk on enamasti esimesel silbil. Rõhulise silbi vokaal on pikk, kui talle ei järgne konsonanti või järgneb ainult üks konsonant.

å, aa	[o(o)]	hj	[j]
aj	[äi]	hv	[v]
av	[au]	nd	[nn] sõna keskel rõhutu e ees
æ	[e(e)] ~ [ä(ä)]	ov	[ou]
c	[k] üldjuhul, [s(s)] æ, e, i, ø ja y-i järel	ø	[ö(ö)]
ch	[k]	øv	[öu]
d	heliline hammashäälik (vt inglise th) vokaalide vahel, ei hääldu l-i, n-i ja r-i järel sõna lõpus	øy	[oi]
ds	[ss]	qu	[kv]
ev	[eu]	rg	[r] sõna lõpus
g	ei hääldu vokaalide vahel	s	[ss] vokaalide vahel
		sj	[s']
		y	[ü(ü)]

TŠEHHI

Rõhk on alati esimesel silbil, ka siis, kui järgsilpides on pikki vokaale. Rõhk võib langeda ka konsonantidevahelisele *l*-ile või *r*-ile, nt Brno [*b(õ)rno*]. Akuut (´) tähemärgi peal näitab vokaali pikkust.

c	[ts]	ř	[(r)š] <i>üldjuhul,</i>
č	[tš]		[(r)š] k, p, t järel
ch	[h(h)]	s	[ss] <i>vokaalide vahel</i>
ď	[d'] (<i>suurtäht: Ď</i>)	ť	[t'] (<i>suurtäht: Ť</i>)
ě	[je]	ů	[uu]
ň	[n']	y	[i]
ó	[oo]		

TÜRGI

Rõhk on ühtlaselt jaotunud kõikidele silpidele, enamasti rõhutatakse rohkem viimast silpi.

â	[(j)aa]	ı	[õ] (<i>suurtäht: İ</i>)
c	[dž]	j	[ž]
ç	[tš]	ş	[š]
ğ	<i>ei hääldu, pikendab eelmist vokaali</i>	y	[j]
i	[i] (<i>suurtäht: İ</i>)		

UNGARI

Rõhk on alati esimesel silbil, ka siis, kui järgsilpides on pikki vokaale. Akuut (´) tähemärgi peal näitab vokaali pikkust. Ungari vana kirjaviisi sisaldavates perekonnanimeses vastavad täheühendid uue kirjaviisi tähtede järgmiselt: *ch, chs* = *cs*; *cz, tz* = *c*; *eo, eö, ew* = *ö*; *gh* = *g*; *th* = *t*.

a	[a] ~ [o]	ó	[oo]
á	[aa]	ő	[õõ]
c	[ts]	s	[š]
cs	[tš]	ssz	[ss]
e	[ä]	sz	[s(s)]
é	[ee]	ty	[tj]
gy	[dj]	ú	[uu]
í	[ii]	ű	[üü]
j	[i] <i>silbi lõpus vokaali järel</i>	y	[i] <i>sõna lõpus,</i> <i>v.a ühendis gy, ny</i>
ly	[j]		
ny	[nj]	zs	[ž]

VEENE

Vene nimesid saab eesti tekstis edasi anda kahel viisil. Neist esimene, **vene-eesti transkriptsioon**, on kasutusel 1920. aastatest, viimased täpsustused tegi Emakeele Seltsi keeleteimkond 2005. a, tabeli on samal aastal kinnitanud Vabariigi Valitsus. See on vene nimede üldkehtiv transkriptsioonitabel Eestis. Järgnev tabel sisaldab nii vene tähestiku suur- kui ka väiketähti.

А а	= a	Андрианов = Andrianov, Калугин = Kalugin
Б б	= b	Бородино = Borodino, Тобольск = Tobolsk
В в	= v	Волга = Volga, Вавилов = Vavilov
Г г	= g	Григорий = Grigori, Вологда = Vologda
Д д	= d	Дон = Don, Волгоград = Volgograd
Е е	= e = je	(<i>üldjuhul</i> :) Петропавловск = Petropavlovsk, Сергей = Sergei (<i>sõna algul, samuti vokaali, ь- ning ь-märgi järel</i> :) Егоров = Jegorov, Алексеев = Aleksejev, Васильев = Vassiljev, Подъездов = Podjezdov
Ё ё	= jo = o	(<i>üldjuhul</i> :) Орёл = Orjol, Ёлкин = Jolkin (ж, ч, ш, щ <i>järel</i> :) Жёлтый = Žoltõi, Пугачёв = Pugatšov <i>Märkus.</i> Täht e-ga märgitud ё transkribeeritakse nagu ë.
Ж ж	= ž	Жуков = Žukov, Нижний Новгород = Nižni Novgorod
З з	= z	Зернов = Zernov, Кутузов = Kutuzov
И и	= i = j	(<i>üldjuhul</i> :) Исаев = Issajev, Филин = Filin (<i>sõna algul vokaali ees</i> :) Иосиф = Jossif
ий	= ii = i	(<i>üldjuhul</i> :) Новороссийск = Novorossiisk, Вий = Vii (<i>kahe- ja enamasilbilise sõna lõpul</i> :) Горький = Gorki, Долгорукий = Dolgoruki
Й й	= i = j	(<i>üldjuhul</i> :) Майоров = Maiorov, Толстой = Tolstoi (<i>sõna algul vokaali ees</i> :) Йодное = Jodnoje
К к	= k	Катя = Katja, Жуковский = Žukovski
Л л	= l	Липецк = Lipetsk, Смоленск = Smolensk
М м	= m	Мусоргский = Mussorgski, Кострома = Kostroma
Н н	= n	Новгород = Novgorod, Минин = Minin
О о	= o	Омск = Omsk, Ломоносов = Lomonossov
П п	= p	Павлов = Pavlov, Степан = Stepan
Р р	= r	Руслан = Ruslan, Игорь = Igor
С с	= s = ss	(<i>üldjuhul</i> :) Серов = Serov, Курск = Kursk (<i>vokaalide vahel ja sõna lõpul vokaali järel</i> :) Писарев = Pissarev, Денис = Deniss <i>Märkus.</i> Liitsõnalise nime järelkomponendi algul oleva с-и võib asendada ühekordse s-iga (Новосибирск = Novosibirsk).
Т т	= t	Титов = Titov, Иркутск = Irkutsk
У у	= u	Ушаков = Ušakov, Лунин = Lunin
Ф ф	= f	Фадеев = Fadejev, Кафтанов = Kaftanov
Х х	= h = hh	(<i>üldjuhul</i> :) Хабаровск = Habarovsk, Архипов = Arhipov (<i>vokaalide vahel ja sõna lõpul vokaali järel</i> :) Чехов = Tšehhov, Долгих = Dolgihh <i>Märkus.</i> Liitsõnalise nime järelkomponendi algul olevа х võib asendada ühekordse h-ga (Самоходов = Samohodov).
Ц ц	= ts	Цыганов = Tsõganov, Кудрявцев = Kudrjavtsev
Ч ч	= tš	Чичиков = Tšitšikov, Гатчина = Gattšina
Ш ш	= š	Шишкин = Šiškin, Пушкин = Puškin
Щ щ	= štš	Щедрин = Štšedrin, Верещагин = Vereštšagin (<i>jääb märkimata</i> :) Подъячев = Podjatšev
Ъ ъ	= õ	Крылов = Krõlov, Мощный = Moštšnõi (<i>üldjuhul jääb märkimata</i> :) Юрьевец = Juŗjevets, Тотма = Totma
Ь ь	= j	(<i>vokaali, v а е, ё, ю, я ees</i> :) Ильич = Iljitš, Почтальон = Potštaljon
Э э	= e	Электрогорск = Elektrogorsk
Ю ю	= ju	Южно-Сахалинск = Južno-Sahhalinsk, Тютчев = Tjuttšev
Я я	= ja	Ярославль = Jaroslavl, Брянск = Brjansk, Евгения = Jevgenija, Лидия = Lidija <i>Märkus.</i> Väljaspool dokumente ja teatmeteoseid võib eesnimede lõpul и järel я asendada а-ga (Евгения = Jevgenia, Лидия = Lidia).

Vene nimede täpseks, transliteratiivseks edasiandeks sobib kasutada venelaste omaladinat, **vene-ladina transliteratsiooni**, mille on heaks kiitnud ÜRO V kohanimekonverents (1987) ning Emakeele Seltsi keeletoimkond (1996) ja Vabariigi Valitsus (1998). Transliteratsioon sobib vene nimede esituseks mitmekeelses kontekstis, bibliograafilistes kirjetes jm. Vene nimega isik võib Eestis soovi korral oma nime lasta fikseerida selle tabeli alusel.

a	= a	Андрианов = Andrianov, Калинин = Kalinin
б	= b	Бородино = Borodino, Тобольск = Tobol'sk
в	= v	Волга = Volga, Вавилов = Vavilov
г	= g	Григорий = Grigorij, Вологда = Vologda
д	= d	Дон = Don, Волгоград = Volgograd
е	= e	Петропавловск = Petropavlovsk, Сергей = Sergej, Егоров = Egorov, Алексеев = Alekseev, Васильев = Vasil'ev, Подъездов = Pod'ezdov
ё	= ë	Орёл = Oreľ, Ёлкин = Ėlkin, Жёлтый = Žel'tyj, Пугачёв = Pugačëv
		<i>Märkus. Täht e-ga märgitud ë transliteeritakse vastavalt algkujule kas e või ë-ga.</i>
ж	= ž	Жуков = Žukov, Нижний Новгород = Nižnij Novgorod
з	= z	Зернов = Zernov, Кутузов = Kutuzov
и	= i	Исаев = Isaev, Филин = Filin, Иосиф = Iosif
й	= j	Майоров = Majorov, Толстой = Tolstoj, Йодное = Jodnoe
к	= k	Катя = Katja, Жуковский = Žukovskij
л	= l	Липецк = Lipeck, Смоленск = Smolensk
м	= m	Мусоргский = Musorgskij, Кострома = Kostroma
н	= n	Новгород = Novgorod, Минин = Minin
о	= o	Омск = Omsk, Ломоносов = Lomonosov
п	= p	Павлов = Pavlov, Степан = Stepan
р	= r	Руслан = Ruslan, Игорь = Igor'
с	= s	Серов = Serov, Курск = Kursk, Писарев = Pisarev, Денис = Denis, Новосибирск = Novosibirsk
т	= t	Титов = Titov, Иркутск = Irkutsk
у	= u	Ушаков = Ušakov, Лунин = Lunin
ф	= f	Фадеев = Fadeev, Кафтанов = Kaftanov
х	= h	Хабаровск = Habarovsk, Архипов = Arhipov, Чехов = Čehov, Долгих = Dolgih, Самоходов = Samohodov
ц	= c	Цыганов = Cuganov, Кудрявцев = Kudrjavcev
ч	= č	Чичиков = Čičikov, Гатчина = Gatčina
ш	= š	Шишкин = Šiškin, Пушкин = Puškin
щ	= šč	Щедрин = Ščedrin, Верещагин = Vereščagin
ъ	= "	Подъячев = Pod"jačëv
ы	= y	Крылов = Krylov, Мощный = Moščnyj
ь	= '	Юрьеvec = Jur'evëc, Тотьма = Tot'ma, Ильич = Il'ič, Почталъон = Počtal'on
э	= è	Электрогорск = Ėlektrogorsk
ю	= ju	Южно-Сахалинск = Južno-Sahalinsk, Тютчев = Tjutčëv
я	= ja	Ярославль = Jaroslavl', Брянск = Brjansk, Мария = Marija, Евгения = Evgenija, Лидия = Lidija